

Litt historie om Rauma Golfklubb og oppstarten av golf i Norge - 100 år (1905-2005)

Dette er skrevet i anledning klubbens feiring i 2005 av 100-årsjubileumet for den første golfturnering som ble spilt i Norge på **Setnesmoen den 31.07.1905**, omtrent på samme sted hvor dagens bane ligger.

Det historiske bildet fra 1905. Kilde: Romsdalsmuseets fotoarkiv.

Den første golfklubben i Norge ble stiftet i 1902. Den første President var August G. Spørck. Baneområdet lå på Setnesmoen militærleir ved Åndalsnes. Hotelleier og postmann Hans Undhjem på Åndalsnes bygget i midten av 1880-årene Hotell Hølgens. Etter noen år brant hotellet ned, men det ble bygget opp igjen på samme sted. Hotellets gjester besto om sommerne av mange engelskmenn. Disse kom blant annet for å fiske laks i Rauma elv. I 1902 solgte Undhjem hotellet til engelskmannen Harold Oldred. Han moderniserte og bygget på hotellet som nå fikk utseende i dragestil - eller «vikingstil» som lokalbefolkningen kalte det. Han forandret også navnet til Park Hotell. Både Oldred og hans engelske hotellgjester var interessert i golf. Setnesmoen var også den gang ekserserplass. Kommandant der var August G. Spørck (1851 - 1928). Det var naturlig at hans omgangskrets blant annet var de velstående engelskmennene som kom for å fiske laks om sommerne. Men de fisket ikke laks hele tiden, og etter hvert kom ønsket om å spille golf. Resultatet ble at det på Park Hotell i 1902 ble stiftet en golfklubb under navnet "Park Hotell Golfklubb". Blant lokalbefolkningen gikk klubben under navnet «Park-klubben». Som klubbens

første president fungerte oberstløytnant Spørck som i 1905 ble oberst, og senere general. Det ble anlagt en 9-hulls golfbane på området ved Setnesmoen militærleir på samme sted hvor Rauma Golfklubb i dag har sin bane.

Det var etter hvert flere engelskmenn som kjøpte eiendommer i nærområdet, og som ble medlemmer i golfklubben. Blant disse var Lord Davenport som residerte på Fiva Gård, og den engelske «tobakkskongen» H. Owerton Wills fra Bristol som eide Aak Gård fra 1885 til 1923.

Om somrene kom det dusinvis av engelske laksefiskere som også spilte golf på banen på Setnesmoen. Lordene hadde med seg engelsk tjenerskap. Det ble også ansatt engelsk pro som hvert år kom over fra England og underviste så lenge sesongen varte. Vedlikeholdet av banen ble foretatt av lokale folk.

August G. Spørck var også politisk interessert, og gikk etter hvert mer og mer over i politikken. Han var blant annet forsvarsminister i G. Knudsens regjering i 1910. Da Harald Oldred solgte Park Hotell i 1907, sovnet golfklubben inn etter hvert. Klubben var registrert aktiv til nærmere 1915.

Første registrerte golfturnering i Norge ble spilt på Setnesmoen den 31.07.1905. Dette er dokumentert i og med at det finnes et fotografi fra begivenheten med teksten "The First Golfmatch in Norway. Hotel Hølganæs & Links, Romsdal 31st July 1905". Det er altså i år 100 år siden denne begivenheten fant sted, samme år som unionsoppløsningen.

Det er ikke registrert noen golfaktivitet på Setnesmoen siden den gang før noen ildsjeler i 1997 gikk sammen og stiftet Rauma Golfklubb. Dette var Elling Thokle, Kåre Straume, Bjarne Helde, Panya Thimamontre og Jan Skorge. Klubben ble stiftet 3. juli 1997 og det ble inngått avtale med grunneierne og forsvaret om leie av grunn. Banen ble anlagt på det sted hvor det ble spilt golfturnering i Norge for første gang i 1905. Banen er i dag en slopet 6 hullsbane med flott beliggenhet omkranset av de ville «Romsdalsalpene». Den i ferd med å bli utvidet til 9 hull og forventet åpning av 9 hull vil skje våren 2006. Mye av arbeidet er utført av medlemmene på dugnad. «Primus motor» for dugnaden er Einar Skorgen som også er leder for prosjekt «utvidelse». Det som gjenstår av utvidelsen, er siste «finish» på fairway på par-5-hullet som blir på nærmere 500 m, og greenen til denne. Både fairway og green vil bli isådd i løpet av mai i år.

Banen er for øvrig omtalt i Norsk Golf nr. 1-1998 der oppstarten av Rauma Golfklubb er omtalt på side 18 med bilde av entusiastene som startet klubben i 1997. På side 19 er gjengitt bildet fra 1905 av engelskmennene på den første registrerte golfturnering i Norge. Golfens oppstart er gjengitt i forskjellige bøker som er skrevet opp gjennom tidene, blant annet i «Golf for alle» fra 1989 og «Turisttrafikken i Molde og Romsdalen gjennom 100 år» fra 1995 (1947 førstegangsutgivelse). Rauma Golfklubb er stolt over at det ble arrangert golfturnering her i Romsdalen så tidlig og ser frem til 100-årsmarkeringen som vil bli arrangert lørdag den 30.07.2005. Blant gjestene vil også Norges Golf forbund være representert. Forbundet har gitt Rauma Golfklubb beskjed om at de vil delta under markeringen som vil bli et «stort øyeblikk» for en liten, men aktiv klubb som snart kan tilby sine medlemmer og gjester en spennende 9-hullsbane i flotte omgivelser på historisk grunn.

Noe av stoffet ovenfor er hentet fra en artikkel fra 1995 av J. Chr. Daae-Qvale, Solnør Gaard. Artikkelen ble trolig trykket i Sunnmørsposten.

Øystein Sandnes
Veblungsnes 07.01.2005
Redigert 09.05.2005
Korrigert 13.01.2016 av Øystein Sandnes

Rauma Golfklubb fra oppstarten i 1997 fram til 2007

Etter 1915 er det ikke blitt registrert golfaktivitet på Setnesmoen med unntak av "slaget" mot skottene som besøkte Rauma i 1963, men i 1997 gikk noen lokale ildsjeler sammen og stiftet Rauma Golfklubb den 03.07.1997. Vi retter en takk for dette initiativet til Elling Thokle, Kåre Straume, Bjarne Helde, Panya Thimamontri og Jan Skorge.

I forbindelse med 10-årsjubileet for Rauma Golfklubb og åpningen av den nye 9-hulls banen den 23. juni 2007 holdt Elling Thokle, som forøvrig var klubbens første leder, en tale om klubbens utvikling fra starten i 1997.

På bildet ser vi klubbens leder Einar Skorgen takke klubbens første leder, Elling Thokle, etter talen den 23.06.2007.

Sitat:

"Rauma Golfklubb ble stiftet 3. juli 1997. Nå er klubben blitt 10 år og har fått en bane med 9 hull. Det er en fin anledning til å ta et tilbakeblikk. 10 år er ikke lenge i et historisk perspektiv, men det har skjedd mye, synes vi.

Men tilbake til begynnelsen. Ideen ble unnfanget etter at undertegnede var blitt invitert til å være med på en bane i Skottland, i Aberdeen. Golf var noe som fenget.

Noe senere kjøpte jeg et golfsett, et halvsett, der borte. Slikt var det ikke å få kjøpt her i Rauma. Selv hadde jeg tidligere aldri holdt i en golfkølle. Bare sett den på bilde og i butikkvinduer i Storbritannia. Senere kjøpte jeg sett til andre og vi begynte nå å trene på slag. Vi holdt til på et jorde inne i Isfjorden.

Vi var nå blitt 5 stykker, og så for oss at dette kunne det bli noe av. Vi var på utkikk etter en plass som kunne brukes til bane. Vi tenkte da først og fremst på en korthullsbane. To områder i Isfjorden var inne i bildet, og vi hadde samtaler med grunneierne.

Men så var det dette med penger da.

En dag dro vi opp til Setnesmoen for å slå. Her var det såpass stort åpent lende at vi kunne finne igjen ballene. På dette tidspunkt var ikke Setnesmoen tenkt på som baneområde. Det var jo attpåtil militært område. Men klubb måtte vi ha. Så den dagen bestemte vi at nå skulle vi stifte golfklubb. Anledningen ble foreviget med et bilde av "grunnleggerne". Deretter dro vi til Åndalsnes, nærmere bestemt til Panja's Pub der det ble skrevet ned notat om stiftelsen.

Lokalavisen hadde fått rede på stiftelsen og 14 dager senere var vi førstesidestoff i Åndalsnes Avis med et halvsidebilde. Dette var sensasjon.

Nå merket vi at det var interesse for hva vi drev på med. Vi følte faktisk et påtrykk fra folk som ville vite mer om dette.

Vi rykket inn annonse om informasjonsmøte på Rauma Hotell den 29 august samme år. 23 personer møtte opp, fra begge kjønn. 22 herrer og en dame. Paal Midtvåge, daværende banekonsulent i Golfforbundet var på rundreise og han hadde vi kontakt med. Han deltok på møtet.

Som nevnt, så var dette en sensasjon her inne i Romsdalen, så noen dager etterpå hadde avisen referat og et intervju med Midtvåge. Klubbens logo ble presentert i avisen.

Mange var tilsynelatende interessert. Vi kunne ikke akkurat da bare verve medlemmer. Vi måtte ha i orden et apparat for å håndtere dette.

Så sto vi der, 5 karer med hvert sitt golfsett og hver sin instruksjonsbok. Vi var sprenglærde, - i golfuttrykk. Men vi måtte jo også ha bane. Og hvordan skulle banen se ut.

Midtvåge anbefalte oss å ta kontakt med Odd Roar Nesje i Molde og Omegn golfklubb. Eller som han sa : Snakk med Odd Roar. Og kontakt ble etablert. Så var det å finne baneområde.

Neste vår, 1998, ble avtale inngått med Forsvaret og grunneierne om leie av grunn. Alt dette hadde stor media-interesse. Både aviser, TV og radio hadde innslag om golfbanen.

Drivingrange ble anlagt slik at folk kunne få begynne å trene slag. 10 utslagsramper hadde vi i løpet av våren laget til etter modell av utslagene i Molde. Rangebatter ble anskaffet. Noen til og med fra Skottland. Vi fylte opp ballbøtter og solgte dem kontant fra et bord som vi hadde rigget til. Så plukket vi dem inn igjen ut fra en oppsatt ballplukkerliste.

Men tilbake til banen. Odd Roar Nesje var velvilligheten selv. Han kom hit sammen med Midtvåge som var på visitt igjen. Han hadde med seg oppmålingskikkerten og målte opp banen etter Midtvåges anbefalinger. Kåre (Straume) og jeg var flisgutter.

Vi ble nok noe latter til del til å begynne med. Ikke rart, når 4-5 mann med hver sin hage-gressklipper gikk ved siden av – og litt etter hverandre og klippte fairway. Ja, vi ble også parodiert i Rauma-revyen. Og det var god reklame.

Vi hadde hele tiden nær kontakt med Molde Golfklubb. 10 august i 1998 ble vi innvilget status som prosjektklubb av Norges Golfforbund. Molde Golfklubb var vår fadderklubb og en egen samarbeidsavtale ble inngått, bl.a om utstedelse av grønt kort og grønt-kort-kurs. Allerede 29. mai 1999 ble første intro-kurs holdt med hele 33 deltakere. Nå hadde vi også kjøpt fairway-klipper og en liten traktor. " Maskinparken" fikk vi lov til å oppbevare i et telt inne i militærleiren.

På "Golfens Dag" i 1999 var det fullt av folk på besøk. Vi serverte kaffe og bløtkake. Den 1. september 1999 ble en merkedag for Rauma Golfklubb. Da ble banen

godkjent som en fullverdig 6-hulls bane. Den var riktignok ikke sloopet ennå, men det var vi ikke så opptatt av akkurat da.

Tre uker senere, den 19. september 1999, foregikk den offisielle innvielsen. Mange fremmøtte. Medlemmer, publikum og presse. Ellers hadde vi gjester fra Norges Golfforbund, Forsvaret, Rauma Idrettsråd, grunneiere og Molde Golfklubb. Paal Midtvåge fra Norges Golfforbund klippet snoren. Odd Roar Nesje slo symbolsk ut den første ballen.

Arbeidet med banen gikk sin gang. Hele tiden foregikk arbeidet med slooping for øyet.

- I 2000 fikk vi klubbhus på plass. Moelven-brakker innkjøpt fra Vegvesenet. Vi fikk opp kraftlinje, vann og kloakk. Fram til da hadde vi lagt ned ca. 1000 meter vannledning for vanning av greenene.
- I 2001 ble greenklipper innkjøpt. Nå begynte det å bli fasong på saken.
- I 2002 gledet vi oss over 350 betalende gjestespillere. Mange var nå blitt oppmerksom på denne banen.
- Banen ble slopet 4. juli i 2003, 7 år og en dag etter stiftelsen av klubben. Med slopingen av 6-hulls-banen var denne fasen i bygging av golfbanen på Setnesmoen ferdig.»

Åndalsnes avis 17.07.1997. Rauma Golfklubb stiftet 03.07.1997. Nyheten var førstesidestoff.